

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 25098/2023
08.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Синиша Момчиловић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милица Косановић, адвокат из ..., ради издржавања малолетне деце, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 237/23 од 17.05.2023. године, у седници одржаној 08.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 237/23 од 17.05.2023. године у потврђујућем делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју П2 300/21 од 14.03.2023. године, обавезан је тужени да плати разлику на име свог дела доприноса за издржавање, поред утврђене обавезе по правноснажној пресуди тога суда П2 239/20 од 19.05.2021. године за малолетног ВВ још месечно износ од по 10.000,00 динара (укупно 22.000,00 динара) и за издржавање маллетног ГГ још износ од по 10.000,00 динара (укупно 18.000,00 динара), најкасније до 05. у месецу за текући месец са обрачунатом законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног obroка издржавања до коначне исплате, све док за то постоје законски услови или док се ова обавеза не замени новом одлуком суда, а доспеле рате издржавања почев од маја 2020. године до правноснажности ове пресуде са обрачунатом законском затезном каматом рачунајући од пресуђења до коначне исплате и обавезан тужени да тужили надокнади трошкове парничног поступка у износу од 105.480,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 237/23 од 17.05.2023. године, жалба је делимично усвојена, а делимично одбијена и првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен тужбени захтев тужиле да се обавезе тужени да плати разлику на име свог дела доприноса за издржавање, поред утврђене обавезе по правноснажној

пресуди првостепеног суда П2 239/20 од 19.05.2021. године, преко досуђеног износа од још 3.000,00 динара месечно за издржавање мал. ВВ (укупно 15.000,00 динара) и преко досуђеног износа од још 7.000,00 динара месечно за издржавање малолетног ГГ (укупно 15.000,00 динара) док је у преосталом побијаном, а непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у потврђеном делу тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23) у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23) па је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 9. и 12. ЗПП на коју ревидент указује нису разлози из којих се ревизија може изјавити сходно одредби члана 407. став 1. истог закона. Такође указивање у ревизији да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП због чега је чињенично стање остало погрешно и непотпуно утврђено није разлог из ког се ревизија може изјавити сходно одредби члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су закључиле брак ...2015. године у ком је рођено двоје заједничке малолетне деце, синови ББ ...2017. године и ГГ ...2019. године. Због поремећених односа брачна заједница је прекинута због чега је делимичном пресудом П2 107/20 од 14.09.2020. године разведен брак странака и заједничка малолетна деца поверена мајци, тужиљи, на самостално вршење родитељског права. У наставку поступка пресудом П2 239/20 од 19.05.2021. године обавезан је тужени као отац да доприноси издржавању малолетних синова тако што ће за издржавање малолетног ВВ плаћати 12.000,00 динара, а малолетног ГГ 8.000,00 динара месечно.

Након престанка заједнице живота својих родитеља маја 2020. године малолетна деца су најпре живела са мајком у породичној кући њених родитеља у ... да би актуелно живели са мајком у изнајмљеном стану за који закупнина месечно износи 140 евра тако да је за комуналне трошкове становања заједно са закупнином потребно издвојити 32.000,00 динара месечно. Мајка поседује 1/2 куће у ... и ауто, остварује месечну зараду у висини од око 65.000,00 динара и додатно зарађује у просеку око 5.000,00 динара обзиром да је судски тумач за ... језик.

Оба детета похађају вртић за који је месечно потребно издвојити по 5.000,00 динара. На име хране месечно издваја око 20.000,00 динара за потребе деце док на име одеће и обуће за оба детета месечно се издваја између 6.000,00 и 7.000,00 динара. На име трошкова за вртић месечно издваја износ од 3.000,00 динара а на име одржавања личне хигијене деце месечно за оба детета издваја се 2.000,00 динара.

Тужени од престанка заједнице живота са тужиљом живи у родитељској кући, запослен је као електричар у ..., породичној фирми „ДД“, где остварује месечну зараду

у износу од 40.000,00 динара. У време покретања поступка за развод брака тужени је био власник око 6 хектара пољопривредног земљишта, а иза смрти оца 2021. године постао је сувласник и земљишта у улици Уговором о уступању права плодоуживања тужилац је установио право доживотног плодоуживања у корист своје мајке на непокретности које има у свом власништву и која се издаје у закуп (аренду) за шта се годишње остварује 3.000 евра. За кућу у којој тужени и његова мајка живе комунални трошкови износе између 53.000,00 и 54.000,00 динара у зимском, односно 20.000,00 динара у летњем периоду. За његову и мајчину исхрану месечно се потроши око 30.000,00 динара.

На основу овако утврђених чињеница првостепени суд је обавезао туженог да доприноси издржавању малолетног ВВ са износом од још 10.000,00 динара, што укупно са обавезом утврђеном правноснажном пресудом П2 230/20 од 19.05.2021. године износи 22.000,00 динара, а малолетног ГГ износом од још 10.000,00 динара, што укупно са обавезом утврђеном правноснажном пресудом П2 230/20 од 19.05.2021. године износи 18.000,00 динара сматрајући да ће овим износима у потпуности бити задовољене потребе деце, а да тужени има могућности да их плаћа, с обзиром да је млад, здрав, да нема законску обавезу да издржава друга лица и с обзиром да је наследио пољопривредно земљиште од свог оца које може да обрађује и остварује додатне приходе.

Другостепени суд је имајући у виду утврђене потребе малолетне деце и минималну суму издржавања као корективни фактор за утврђивање потреба малолетне деце као и могућности оба повериоца издржавања оценио да ће малолетној деци издвајањем досуђених новчаних износа од по 15.000,00 динара бити доступна средства у обиму који је довољан за задовољење њихових животних потреба, прилагођено стандардима средине у којој живе, а да при том егзистенција туженог неће бити угрожена и да ће деци уз средства која обезбеђује мајка бити обезбеђени услов за правилан развој. Због чега је применом одредби члана 160. ст. 2. и 3. Породичног закона преиначио првостепену пресуду досуђујући на име издржавања сваком малолетном детету по 15.000,00 динара.

По оцени Врховног суда, правно становиште другостепеног суда је правилно.

Наиме, правилно су применом одредбе члана 160. до 163. Породичног закона утврђене потребе малолетних тужилаца које су условљене њиховим годинама (обојица су предшколског узраста) као и могућности родитеља као дужника издржавања који су условљени њиховим приходима, могућностима за запослење и стицање зараде у њиховим годинама и радном способношћу.

Имајући у виду све околности конкретног случаја и примењујући на њих критеријуме за одређивање издржавања, Врховни суд сматра да је правилан закључак другостепеног суда да је тужени у могућности да, супротно ревизијским наводима, на име свог доприноса за издржавање малолетне деце плаћа укупан износ од 30.000,00 динара (по 15.000,00 динара за свако дете) месечно који је минималан с обзиром на узраст малолетне деце. Досуђеним издржавањем обезбеђују се животни и здравствени услови за правилан и потпуни развој деце, а истовремено се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања нарочито имајући у виду да је досуђени износ издржавања испод законског минимума.

Имајући у виду да је одлука о издржавању малолетне деце донета у парници која је започета тужбом за развод брака коју подносе супружници и у којој суд по службеној дужности одлучује и о издржавању малолетне деце сходно одредби члана 272. став 2. Породичног закона то није основан навод ревидента да тужиља као мајка није активно легитимисана већ да то могу бити једино малолетна деца као повериоци издржавања.

Наводи ревизије туженог да другостепени суд није правилно утврдио његове материјалне могућности нису основани с обзиром да су нижестепени судови правилно оценили чињенице о површини земљишта које је његова својина (око 3 хектара), да је заједно са мајком и сестром по основу наследства сувласник око 2 хектара земљишта, а чињеница да је 2022. године, у току ове парнице установио право плодоуживања у корист мајке, и по оцени Врховног суда, не ослобађа га обавезе да доприноси издржавању деце у досуђених износима посебно имајући у виду животно и радно доба тужиоца који је у обавези да ангажује све могућности и уложи додатни напор да на све дозвољене начине обезбеди средства како за своје тако и за издржавање своје деце што је његова законска обавеза које се сходно члану 167. став 2. Породичног закона ни под којим условима, ни у каквој тешкој материјалној животној ситуацији не може ослободити. Остала средства за издржавање заједничке деце обезбедиће њихова мајка која је то и до сада чинила, а којој се у допринос за издржавање урачунава и свакодневни рад и старање да се деци обезбеде услови за правилан раст и развој.

Нису основани ни ревизијски наводи туженог којима се указује да је превисоко утврђена потреба малолетне деце имајући у виду да се ради о деци предшколског узраста која живе са мајком у изнајмљеном стану због чега су им трошкови не само исхране и одевања већ и становања већи па су њихове потребе правилно цењене у складу са одредбом члана 160. Породичног закона.

Правилна је одлука о трошковима постука јер је донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. ЗПП.

На основу изложеног Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, донео одлуку као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић